

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 6 listopada 2018 r.

ZP-KNPS.431.6.35.2018.HS

Pani
Joanna Pokrywa
Kierownik
Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Paszowicach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 29-30 sierpnia 2018 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolerów: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Paszowicach 59-411 Paszowice 260, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 29 sierpnia 2018 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 5 czerwca 2018 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem kontroli na II półrocze 2018 r.

Jednostką kieruje Pani Joanna Pokrywa zatrudniona na stanowisku Kierownika GOPS w Paszowicach od dnia 1 września 2009 r., która ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany przez Panią w dniu 9 października 2018 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Paszowicach w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowywania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3)
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),

- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Ustalono, że Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9 i 15 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15).

Gmina Paszowice nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Brak mieszkania chronionego oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4, 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych specjalnych (pkt 1),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),

- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina nie realizuje natomiast zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy dotyczącego przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, gdyż jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie złożono wniosków na ww. formę pomocy. Gmina Paszowice nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym natomiast osoby ubiegające się o umieszczenie w DPS kierowane są do odpowiedniego typu dps dysponującego wolnymi miejscami (pkt 3). Ponadto Gmina nie opracowuje i nie realizuje projektów socjalnych (art. 17 ust. 2 pkt 3a).

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4, 6 i 9 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęką żywnościową lub ekologiczną (pkt 4),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (art. 18 ust. 1 pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnienie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 18 ust.1 pkt 8).

Gmina Paszowice w zakresie realizacji zadania z art. 18 ust. 1 pkt 5 nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5). W okresie objętym kontrolą nie było zgłoszeń w zakresie udzielenia wsparcia w środowiskowych domach samopomocy.

W Gminie Paszowice zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy, nie było realizowane. Jednak, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, osobom zgłaszającym się do Ośrodka pracownicy socjalni udzielali informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne.

Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności i ustalenia niezdolności do pracy, jednakże GOPS w Paszowicach udostępniał druki i udzielał informacji dotyczących ustalenia niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności (art. 110 ust. 6).

Kierownik GOPS w Paszowicach składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Kierownik GOPS w Paszowicach spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 250 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni terenowi zatrudnieni w GOPS realizujący pracę socjalną w środowisku.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje obszar Gminy Paszowice zamieszkały na dzień 31.12.2017 r. przez 3 948 mieszkańców, w tym 187 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Paszowicach w okresie objętym kontrolą zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku (3 etaty).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców

lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku GOPS w Paszowicach powyższy wskaźnik został spełniony w stosunku do liczby ludności gminy.

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W skontrolowanych decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie schronienia, w podstawie prawnej przywoływano art. 48 ust. 2 ustawy.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji powołano artykuł 48 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, nieobowiązujący w dniu wydawania decyzji. Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1310) ustawodawca od dnia 5.09.2016 r. zmienił brzmienie ww. zapisu, w wyniku czego art. 48 ust. 1 i 2 został zastąpiony art. 48 oraz art. 48a ust. 1 w nowym brzmieniu. W związku z powyższym w decyzjach wydawanych po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. w podstawie prawnej winny znajdować się przepisy aktualnie obowiązujące.

Artykuł 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania. Musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego, obowiązującego aktu prawnego.

2. W skontrolowanych sprawach stwierdzono brak zawarcia kontraktu socjalnego przed wydaniem decyzji o przyznaniu tymczasowego miejsca w schronisku.

Zgodnie z art. 48a ust. 2 ustawy, schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 2 (W.D.) w rozstrzygnięciu decyzji Nr OPS.8211/13/2017 z dnia 31.01.2017 r. przy użyciu korektora naniesiono poprawkę dotyczącą wykreślenia miesiąca, na który został przyznany zasiłek okresowy, który stronie już nie przysługiwał.

Artykuł 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje jakie składniki winna zawierać decyzja. Mając powyższe na uwadze, powinna ona być sformułowana ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczna i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości. Stwierdzona w wydanej decyzji omyłka o oczywistym charakterze stanowi przesłankę zastosowania art. 113 § 1 k.p.a. Zgodnie z cyt. przepisem organ administracji publicznej może z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez ten organ decyzjach. W trybie tego artykułu nie podlegają sprostowaniu błędy i omyłki istotne, a więc co do ustalenia obowiązującego prawa, stanu faktycznego i jego kwalifikacji prawnej.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (W.M.) decyzją nr OPS.8215/2/2018 z dnia 9.01.2018 r. przyznano pomoc w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego w wysokości 2 000 zł. Podczas przeprowadzenia wywiadu środowiskowego nieprawidłowo ustalono dochód, poprzez nie uwzględnienie w dochodzie rodziny kwoty 300 zł, tj. świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Błędne ustalenie dochodu nie miało wpływu na przyznanie świadczenia.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie

przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. We wszystkich sprawdzonych sprawach w decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej błędnie wskazano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paszowicach jako organ administracji publicznej, który je wydał.

Organem właściwym do wydawania decyzji w powyższym zakresie, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. W związku z powyższym prawidłowo wydana decyzja organu I instancji winna zawierać oznaczenie, że jest to decyzja Wójta Gminy Paszowice, natomiast upoważniony pracownik winien podpisać się, jako osoba działająca z upoważnienia Wójta.

2. We wszystkich skontrolowanych sprawach decyzjom administracyjnym potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, pomimo iż realizacja świadczeń następowała przed ich uprawomocnieniem.

Zgodnie z art. 108 k.p.a. decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony.

W sprawdzonych sprawach dotyczących dożywiania dzieci stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawach nr 1 (L.D.) i nr 3 (A.S.) w dokumentacji spraw stwierdzono brak decyzji właściwego organu w sprawie renty.

Ustalając sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny, do dokumentacji akt osoby starającej się o udzielenie pomocy w formie usług opiekuńczych, dołączono wyłącznie odcinek renty, natomiast brak było decyzji w sprawie świadczenia rentowego.

Sytuację osobistą, rodzinną i majątkową stron należy ustalać na podstawie dokumentów wskazanych w art. 107 ust. 5b ustawy.

W sprawdzonych sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak potwierdzenia odbioru decyzji administracyjnych przez stronę w sprawach nr 2 (D.A.) Nr OPS.8226/10/2018 z dnia 9.05.2018 r. i nr 3 (J.A.) OPS.8226/9/2018 z dnia 9.05.2018 r.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

Mając na uwadze fakt, iż Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Paszowicach jest pracownikiem organu administracji publicznej, a w prowadzonym postępowaniu administracyjnym jest ponadto opiekunem prawnym ww. osób zgodnie z art. 24 § 1 pkt 3 i § 2 k.p.a winno nastąpić wyłączenie pracownika. Pracownik ten nie tylko nie może wydawać decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne, ale również nie może brać udziału w sprawie w żaden inny sposób oprócz czynności niecierpiących zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes stron (art. 24 § 4 k.p.a.).

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Przywoływanie błędnej podstawy prawnej i uzasadnienia faktycznego w poniższych decyzjach przyznających zasiłek stały:
 - sprawa nr 1 (H.J.) – PS.8210/5/2018 z dnia 22.05.2018 r.

- sprawa nr 2 (W.Sz.) – PS.8210/9/2017 z dnia 25.07.2017 r.

Jak wynika z akt spraw, w tym przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w obu sprawach przyznano zasiłek stały osobom samotnie gospodarującym. W podstawie prawnej powyższych decyzji przywołano natomiast art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, który odnosi się do osoby w rodzinie. Ponadto w uzasadnieniu tych decyzji są zapisy „zasiłek stały przysługuje osobie pełnoletniej pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Zasiłek ustala się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie (...). Na podstawie wywiadu środowiskowego ustalono, że jest Pan/i/ osobą gospodarującą wraz z rodziną (...)”. Powyższe zapisy są sprzeczne ze stanem faktycznym.

Zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. w decyzji administracyjnej należy powołać podstawę prawną, w oparciu o którą decyzja ta została wydana. Podstawę prawną należy wskazać precyzyjnie, z uwzględnieniem powszechnie obowiązujących przepisów, zarówno prawa materialnego, jak i procesowego, które były podstawą rozstrzygnięcia w danej sprawie.

Ponadto zgodnie z art. 107 § 1 i § 3 k.p.a. decyzje administracyjne winny zawierać m.in. uzasadnienie faktyczne. W uzasadnieniu faktycznym decyzji powinny być podane fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu, których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. W uzasadnieniu faktycznym organ administracji publicznej ma obowiązek ustosunkować się do wszystkich okoliczności faktycznych mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

W sprawdzonej sprawie dotyczącej przyznania i wypłacenia zasiłku specjalnego celowego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W skontrolowanej sprawie dotyczącej udzielania schronienia przyjęto błędny sposób przyznawania pomocy w formie schronienia.

Zgodnie z art. 36 pkt 2 lit. i ustawy, schronienie jest świadczeniem niepieniężnym z pomocy społecznej w związku z czym nie powinno być przyznane w formie świadczenia pieniężnego tj. specjalnego zasiłku celowego. Zgodnie z art. 48a ust.1 ustawy – udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo w schronisku dla osób

bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W związku z powyższym po otrzymaniu wniosku strony, o pokrycie kosztów pobytu w schronisku, przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, sporządzeniu i podpisaniu kontraktu socjalnego należy wydać decyzję przyznającą tymczasowe miejsce w schronisku dla osób bezdomnych. W decyzji należy wskazać m.in.: adres placówki dla osób bezdomnych, okres realizacji świadczenia od dnia rozpoczęcia pobytu (wskazać datę) do dnia faktycznego pobytu w placówce, nie dłużej jednak niż do dnia, do którego pomoc ta będzie udzielana (wskazać datę). Należy mieć na uwadze, że pomoc w formie przyznania schronienia w schronisku dla bezdomnych ma charakter tymczasowy, a decyzja w tym zakresie jest wydawana w ramach uznania administracyjnego.

W sprawdzonej sprawie dotyczącej przyznania i wypłacenia zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W skontrolowanej sprawie stwierdzono brak wniosku strony o udzielenie pomocy.

Zgodne z art. 102 ust. 1 ustawy, świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Ustawa o pomocy społecznej nie formułuje wymogów, jakim powinien odpowiadać wniosek o przyznanie pomocy. Może być to żądanie zgłoszone w formie pisemnej, jak i ustnej. W tym ostatnim przypadku pracownik Ośrodka, któremu osoba zainteresowana ustnie zgłosiła wniosek winien stosownie do wymogów art. 67 § 2 pkt 1 k.p.a. sporządzić protokół z ustnego przyjęcia podania. Ponadto zaznaczyć należy, że wszelką dokumentację dostarczoną do Ośrodka przez stronę należy oznaczyć datą wpływu w celu stwierdzenia faktycznej daty złożenia wniosku, a tym samym ustalenia, od kiedy przysługuje pomoc.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- a) brak sporządzenia kontraktu socjalnego przed wydaniem decyzji o przyznaniu tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych,
- b) nierzetelne sporządzanie decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących: przyznania schronienia, potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, zasiłku stałego, specjalnego zasiłku celowego,

- c) naniesienie poprawki w wydanej decyzji administracyjnej dotyczącej przyznania zasiłku okresowego przy użyciu korektora,
- d) błędnie ustalany dochód strony w sprawie dotyczącej udzielenia pomocy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- e) błędne oznaczenie organu w decyzjach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze świadczeń publicznych,
- f) brak wskazania rygoru natychmiastowej wykonalności w wydawanych decyzjach administracyjnych dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze świadczeń publicznych,
- g) brak w dokumentacji sprawy dotyczącej przyznania pomocy w formie dożywiania dziecku decyzji właściwego organu w sprawie renty,
- h) brak potwierdzenia odbioru decyzji administracyjnej,
- i) błędna procedura przyznawania pomocy w formie tymczasowego schronienia,
- j) brak wniosku strony o przyznanie pomocy w formie zasiłku celowego z tytułu wystąpienia klęski żywiołowej,
- k) brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Przed wydaniem decyzji w zakresie przyznania tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych sporządzać z daną osobą kontrakt socjalny.
Podstawa prawna: art. 48a ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny. Zawierać w nich podstawę prawną ze wskazaniem mających zastosowanie w tej sprawie przepisów określonego aktu prawnego z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu, a w uzasadnieniu faktycznym i prawnym podawać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096).
Termin wykonania: na bieżąco.

3. Błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki, w wydawanych przez organ administracji publicznej decyzjach, prostować w drodze postanowienia.
Podstawa prawna: art. 113 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096).
Termin realizacji: na bieżąco.

4. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób (bez potrąceń komorniczych).
Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

5. W decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wskazywać Wójta Gminy Paszowice, jako organ wydający decyzję.
Podstawa prawna: art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1510 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

6. Decyzje administracyjne realizować po upływie terminu do wniesienia odwołania. Natomiast w sprawach, kiedy udzielenie pomocy jest niezbędne zwłaszcza ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego decyzjom nadawać rygor natychmiastowej wykonalności.
Podstawa prawna: art. 130 § 1, art. 108 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096).
Termin wykonania: na bieżąco.

7. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustalać między innymi na podstawie decyzji właściwego organu w sprawie renty, emerytury.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 5b pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Decyzje administracyjne doręczać stronom za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej, dopilnować, aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Pomocy w formie schronienia w schronisku dla bezdomnych udzielać poprzez przyznanie decyzją administracyjną tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych.

Podstawa prawna: art. 48a ust. 1, art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Świadczenia z pomocy społecznej udzielać na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. W przypadku udzielania pomocy z urzędu dokumentować przyczynę takiego postępowania.

Podstawa prawna: art. 102 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) oraz art. 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096).

Termin wykonania: na bieżąco.

11. Podjąć działania zmierzające do realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym dotyczącego prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Termin wykonania: 31.03.2019 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Województwo DOLNOŚLĄSKIE
Wojewoda DOLNOŚLĄSKIEGO
Iwona Drelichowska-Słopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:
1. Wójt Gminy Paszowice.
2.a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt

